

ماجرای نخستین مجتمع صحافان تهران

۱۴ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۲۱

صحافی از هنرهای فن کتاب سازی است. در هنر صحافی، اوراق کتاب ها را که دست نویس بود، به صورت مدون در یک مجلد در می آوردند و در این کار هنر شیرازه بندی اساس کار بود.

در این فن نخست اوراق کتاب را به صورت جزوه ای منظم در می آوردند و آن گاه آنها را شیرازه می زدند و با این عمل اوراق کتاب چنان محکم و یکنواخت کنار یکدیگر قرار می گرفت که در طی قرن ها از هم گسیخته نمی شد فن صحافی در تاریخ ایران تاریخی طولانی را در دل خود دارد، اما جالب است که بدانید نخستین مجتمع صحافان تهران در عهد ناصرالدین شاه بوجود آمد؛ چنانکه سیروس سعدوندیان در این باره می نویسد که دولت ناصری، از عصر امیرکبیر، به نظارت در امور تجاری و صنفی روی آورد و هر از چندگاه به درج قیمت اجناس در «روزنامه وقایع اتفاقیه» مبادرت ورزید. این شیوه از امیرکبیر به یادگار ماند و بعدها نیز دولت، اگرچه نه به طور مستمر، گه گاه در امور تجاری و صنفی حرکت می کرد و بعد از تاسیس «وزارت علوم و تجارت و صنایع» این مداخله استمرار بیش تری یافت؛ خاصه در دورانی که «علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه» عهده دار آن وزارت بود، در ایام هفته، روزهای دوشنبه، مخصوصا از صبح الی غروب، به امور تجار رسیدگی می کرد. از نخستین اقدامات این وزارت، گردآوری صحافان تهرانی و تعیین قیمت صحافی بود و منع کاغذفروشان و کتاب فروشان از مداخله در آن امر. در این باره «روزنامه دولت علیه ایران»، در شماره ۵۱۳ به تاریخ پنجشنبه بیست و نهم رجب ۱۲۷۸ هجری قمری، نوشت: «جماعت صحاف که در بازار و گوشه و کنار شهر دارالخلافت متفرق بودند، «آقا محمدتقی صحافباشی» به اجازه و دستورالعمل وزیر علوم همه را جمع نموده، بدون آنکه نسبت به احدی ضرر و تعدی وارد آید، به بازار جدید «حاجی علی تاجر اصفهانی» آورده و هر سه چهار نفری که با یکدیگر در صنعت نزدیک بودند، در یک دکان سکنا داده و هر صنعتی را، از قبیل فانوس سازی و تصحیف و تذهیب و غیره، به عهده جماعت مخصوص واگذار کرده، که هر صنفی مشغول به عمل و شغل محوله به خود بوده، مداخله در کار سایرین نکنند و نیز برای جلد نمودن کتب مختلف نمونه ای ساخته و قیمت از برای آن مشخص نموده، که بایع و مشتری در قیمت آن سوال و جواب نکنند. سابقا کاغذ و کتاب فروش به کسب خود قناعت نکرده، دخالت در امر صحافی می نمودند. صحافباشی قرار داده که آن ها در امر صحافی مداخله نکرده و به ملاحظه اینکه نقصان و زیانی در امر کاسبی آن ها نشود، جماعت صحاف پاکت و جزوکش و قاب عینک و قاب جواهر و دفتر، که غالب مردم به خریدن آن ها محتاجند، به کاغذ فروشان داده و آن ها به مردم می فروشند که منتفع شوند.»

آدرس مطلب :

[تهران-صحافان-مجتمع-نخستين-ماجراي/](https://www.cafetari.kh.com/news/29173/تهران-صحافان-مجتمع-نخستين-ماجراي/)
<https://www.cafetari.kh.com/news/29173/>